

**KESKINÄINEN ELÄKEVAKUUTUSYHTIÖ ILMARINEN
OMISTAJAPOLITIikka**

SISÄLTÖ

1 Yleiset periaatteet	3
1.1 Ilmarisen tehtävät ja arvot.....	3
1.2 Ilmarisen sijoitustoiminnan tavoitteet.....	3
1.3 Omistajapolitiikan tavoitteet.....	4
1.4 Vastuullisen sijoittamisen periaatteet.....	4
1.5 Sijoitustoiminnan raportointi.....	4
2 Arvopaperisijoitukset	5
2.1 Vastuullinen sijoittaminen arvopaperisijoituksissa.....	5
2.1.1 Sijoituskohteiden analysointi	6
2.1.2 Vaikuttamisprosessi	6
2.2 Omistajaohjaus	7
2.2.1 Yhtiökokous	7
2.2.2 Hallituksen jäsenten valinta.....	7
2.2.3 Hallituksen jäsenten palkkiot	8
2.2.4 Hallituksen jäsenten riippumattomuus ja aktiivisuus	9
2.2.5 Osingonjakopolitiikka.....	9
2.2.6 Osakkeenomistajien oikeudet.....	9
2.2.7 Palkitsemisjärjestelmien yleiset periaatteet.....	9
2.2.7.1 Kohderyhmät.....	10
2.2.7.2 Avoimuus	10
2.2.7.3 Optiojärjestelmät osana palkitsemisjärjestelmää	11
2.2.8 Suojautuminen valtaukselta.....	11
3 Noteeraamattomat sijoitukset	11
4 Kiinteistöt.....	12
5 Yritysrahoitus.....	13

Ilmarisen hallituksen hyväksymä 27.10.2011

1 Yleiset periaatteet

1.1 Ilmarisen tehtävät ja arvot

Ilmarisen tehtävänä on pitää huolta työntekijöiden ja yrittäjien lakisääteisestä työeläketurvasta sekä hoitaa tulevien eläkkeiden katteena olevaa sijoitusomaisuutta. Ilmarisen toimintaa ohjaavina arvoina ovat vastuullisuus, avoimuus ja yhdessä menestyminen. Ilmarisen omistajapolitiikka perustuu Ilmarisen perustehtävään ja arvoihin.

1.2 Ilmarisen sijoitustoiminnan tavoitteet

Ilmarisen sijoitustoiminnan tavoitteena on saavuttaa mahdollisimman hyvä tuotto rahastoiduille eläkevaroille pitkällä aikavälillä ilman, että toimintapääomaan kohdistuu hallituksen päättämää tasoa suurempi riski. Ilmarisen sijoitusvarallisuuden keskimääräinen tuotto-odotus on pitkällä aikavälillä kuusi prosenttia ja tuoton odotettu keskihajonta kahdeksan prosenttia. Hyvillä pitkän aikavälin sijoitustuotoilla voidaan hillitä tulevien eläkemaksujen nousupaineita. Yksi Ilmarisen keskeisimmistä tavoitteista on olla vakavarainen eläkeyhtiö, joka menestyy eläkeyhtiöistä parhaiten vastuuvelan katteena olevan sijoitusomaisuuden hoitajana. Sijoitustoiminnasta vastaa yhtiön hallitus, joka on delegoinut sijoituspäätöksentekoa toimitusjohtajalle, sijoitusjohtajalle ja sijoitusorganisaatiolle. Yhtiön sijoitusorganisaatio vastaa sijoitustoiminnan päätösten valmistelusta ja toteuttamisesta.

Ilmarinen sijoittaa työeläkevaroja lakien ja Finanssivalvonnan sijoitustoimintaa koskevien ohjeiden ja määräysten mukaisesti siten, että varat kaikissa olosuhteissa riittävät kattamaan yhtiön vastuuvelan. Ilmarisen sijoitustoiminta noudattaa paitsi vallitsevaa lainsäädäntöä myös yhteiskunnallista hyväksyttävyyttä. Yhteiskunnallisen hyväksyttävyyden mittareina Ilmarinen käyttää kaikissa sijoituksissaan muun muassa lainsäädäntöön ja kansainvälisiin normeihin perustuvaa tarkastelua. Vastuullisen sijoittamisen periaatteista kerrotaan kunkin omaisuuslajin kohdalla.

Ilmarinen pitää tärkeänä, että Suomen elinkeinotoiminta säilyy kilpailukykyisenä ja että edellytykset yritystoiminnan pitkäjänteiselle kehittämiselle ja harjoittamiselle ovat hyvät. Menestyvä elinkeinotoiminta turvaa parhaiten myös työpaikat ja varmistaa eläkejärjestelmän toimivuuden tulevaisuudessakin.

1.3 Omistajapolitiikan tavoitteet

Saavuttaakseen sijoitustoiminnalleen asettamansa tavoitteet Ilmarinen sijoittaa eläkevaroja eri omaisuusluokkiin kuten osakkeisiin, korkoinstrumentteihin ja kiinteistöihin sekä rahoittaa yrityksiä.

Ilmarinen on merkittävä institutionaalinen sijoittaja finanssimarkkinoilla. Ilmarisen sijoitukset ovat luonteeltaan pitkäjänteisiä. Tavoitteena on, että sijoituskohteiden arvonekehitys pitkällä aikavälillä on mahdollisimman hyvä. Ilmarinen edellyttää, että yritykset toimivat omistaja-arvoa kasvattavasti. Vastuullisesti ja yhteiskunnallisesti hyväksyttävällä tavalla toimiva yritys ottaa huomioon myös muut sidosryhmät, kuten yhtiön työntekijät, alihankkijat, rahoittajat ja asiakkaat sekä noudattaa ympäristön kannalta kestävän kehityksen periaatteita.

Sijoituskohteena olevan yhtiön tulee olla toiminnassaan riittävän läpinäkyvä. Keskeisin läpinäkyvyyden mittari on yhtiön monipuolinen raportointi. Taloudellisen raportoinnin lisäksi yritysten on raportoitava hallintotavastaan ja vastuullisuusperiaatteistaan sekä näiden soveltamisesta.

Eri omaisuuslajeilla on omat erityispiirteensä, jotka on otettu huomioon Ilmarisen omistajapolitiikassa.

1.4 Vastuullisen sijoittamisen periaatteet

Ilmarisen sijoitustoiminnan vastuullisuutta ohjaa kolme pääperiaatetta: aktiivinen omistajuus, integroitu vastuullisuusanalyysi ja lainsäädännön lisäksi kansainvälisiin normeihin perustuva vähimmäisvaatimus. Näitä periaatteita noudatetaan eri omaisuuslajeissa siten kuin lainsäädäntö ja asetukset sen mahdollistavat.

1.5 Sijoitustoiminnan raportointi

Ilmarinen raportoi omistajapolitiikkansa toteutumisesta vuosikertomuksessaan.

2 Arvopaperisijoitukset

Arvopaperisijoituksiin kuuluu sijoitukset noteerattuihin osakkeisiin ja korkosijoituksiin sekä osake- ja korkorahastosijoitukset. Yhteistä näille on kohdassa 2.1 mainittu lainsäädäntöön ja kansainvälisiin normeihin perustuva tarkastelu. Tämän lisäksi osakkeisiin liittyy aktiivinen omistajaohjaus, josta enemmän kohdassa 2.2.

2.1 Vastuullinen sijoittaminen arvopaperisijoituksissa

Ilmarinen on allekirjoittanut YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet ja näiden periaatteiden mukaan sijoittaja ottaa sijoituspäätöksissään huomioon myös ympäristöön, sosiaaliseen vastuuseen ja hyvään hallintotapaan liittyvät asiat. Ilmarinen on määritellyt vähimmäisvaatimukset, joita se arvopaperisijoitusten osalta noudattaa. Ilmarinen edellyttää, että yhtiöt noudattavat kansallisen lainsäädännön lisäksi muun muassa seuraavia normeja ja sopimuksia:

- YK:n Global Compact
  - mm. ihmisoikeuksien kunnioittaminen, johon kuuluu rotujen, uskontojen, yhteiskunnallisen alkuperän ja sukupuolten tasa-arvo
- ILO:n työelämän perusoikeudet
- OECD:n toimintaohjeet monikansallisille yrityksille
  - ohjeita mm. työelämän säännöistä, kestävästä kehityksestä sekä investointiprojektien rahoittajien vastuukysymyksistä ja ympäristöasioista
- YK:n lasten oikeuksien julistus

Ilmarinen ei sulje mitään yksittäistä toimialaa tai yhtiötä automaattisesti potentiaalisten sijoituskohteiden ulkopuolelle. Sijoituskohteiden oletetaan noudattavan näitä edellä mainittuja sopimuksia ja normeja. Mikäli Ilmarisen sijoitussalkussa olevan yhtiön todetaan toimineen vastoin Ilmarisen vastuullisen sijoittamisen periaatteita, pyrkii Ilmarinen omalla toiminnallaan, joko yksin tai yhteistyössä muiden sijoittajien kanssa, vaikuttamaan yhtiöön saadakseen epäsuotavan toiminnan loppumaan. Mikäli toimenpiteet eivät tuota toivottua tulosta tai onnistuminen on epävarmaa, suljetaan kyseinen yhtiö pois Ilmarisen sijoituskohteiden joukosta.

Ilmarisen omistajaohjauksen käytännöistä kerrotaan kohdassa 2.2.

2.1.1 Sijoituskohteiden analysointi

Ilmarisen sijoitusorganisaatio huolehtii yritysten analysoinnista myös vastuullisuusnäkökulma huomioon ottaen. Sijoitusorganisaatiossa on käytössä integroitu malli vastuullisuusanalyysissä eli salkunhoitajat ja analyytikot arvioivat vastuullisuuskriteerejä osana normaalia toimintaa. Toimialasta ja yrityksestä riippuen salkunhoitajat ja analyytikot käyttävät analysoinnin apuna erilaisia tiedonsaantikanavia. Näistä osa on vastuulliseen sijoittamiseen keskittyneitä raportteja ja analyyssejä.

2.1.2 Vaikuttamisprosessi

Mikäli sijoituskohde ei noudata Ilmarisen määrittelemiä vastuullisuusperiaatteita, pyritään aloittamaan vaikuttamisprosessi. Vaikuttamisen tarkoituksena on aktiivisen dialogin kautta saada epäsuotava toiminta loppumaan. Vaikuttamisen tarkoituksena ei ole siirtää kohdeyrityksen operatiivista johtamista sijoittajille, vaan tuoda esille yhtiön arvoa heikentäviä riskitekijöitä. Vaikuttamisprosesseja pyritään käymään läpi yhteistyössä muiden sijoittajien kanssa, jolloin onnistumiselle on paremmat mahdollisuudet. Vaikuttamisprosessiin kuuluu monia eri vaiheita:

- Tilanteen tunnistaminen ja analysointi sekä esityslistan laatiminen
- Yhteydenotto muihin sijoittajiin
- Vaikuttamisprosessisuunnitelman laatiminen
- Yhteydenotto yritykseen
- Keskustelut, yritysvierailut, vierailut paikan päällä tms.
- Prosessin päätyminen kaikkia osapuolia tyydyttävään ratkaisuun tai omistuksesta irtautuminen

Vaikuttamisprosesseille on vaikea asettaa tiukkoja aikarajoja, sillä prosessien aiheet voivat vaihdella esimerkiksi ihmisoikeuspolitiikan laatimisesta tuotantotapamuutoksiin. Vaikuttamisprosessien kehittymistä ja etenemistä tarkastellaan säännöllisin väliajoin, jotta voidaan arvioida prosessin jatkamisen perusteita. Mikäli prosessi ei tuota Ilmarista tyydyttävää ratkaisua, on omistuksesta irtauduttava ja pitäydyttävä ostoista. Vaikuttamisprosesseja voidaan myös tehdä yhtiöissä, joissa Ilmarinen ei ole omistajana. Nämä yhtiöt saattavat olla kiinnostavia sijoituskohteita, mutta vastuullisuuskriteerien noudattamisessa on ongelmia. Vaikuttamisprosessin aikana arvopaperiostot ovat sallittuja.

2.2 Omistajaohjaus

Ilmarinen toimii aktiivisena omistajana muun muassa seuraavilla tavoilla:

- osallistumalla yhtiöiden yhtiökokouksiin
- edistämällä omistamiensa yritysten ammattitaitoista hallintoa ja johtamista osallistumalla aktiivisesti yritysten hallitusten jäsenten valintaan
- pitämällä säännöllisesti yhteyttä yritysten johtoon
- toimimalla yhteistyössä muiden osakkeenomistajien kanssa

2.2.1 Yhtiökokous

Ilmarinen osallistuu kaikkien niiden kotimaisten yhtiöiden yhtiökokouksiin, joissa se on merkittävä omistaja.

Ilmariselle on tärkeää muun muassa, että

- osakkeenomistajat saavat riittävän ajoissa ennen yhtiökokousta informaatiota kaikista niistä asioista, jotka tulevat yhtiökokouksen päätettäviksi
- kaikki tavanomaisesta poikkeavat esitykset perustellaan yksityiskohtaisesti jo kokouksussu
- osakkeenomistajille esitellään johdon palkka- ja palkitsemis- sekä eläkejärjestelyjen periaatteet

2.2.2 Hallituksen jäsenten valinta

Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Tämän lisäksi hallitus ohjaa ja valvoo yhtiön toimivaa johtoa, nimittää ja erottaa toimitusjohtajan, hyväksyy yhtiön strategiset tavoitteet ja riskienhallinnan periaatteet sekä varmistaa johtamisjärjestelmän toiminnan. Hyvän hallinnointitavan mukaan hallitus huolehtii myös siitä, että yhtiö vahvistaa toiminnassaan noudatettavat arvot. Hallituksen tehtävänä on edistää yhtiön ja sen kaikkien osakkeenomistajien etua. Hallituksen jäsenet eivät edusta yhtiössä heitä jäseneksi ehdottaneita tahoja. Hallituksen tavoitteena tulee olla yhtiön omistaja-arvon kasvattaminen pitkällä aikavälillä.

Ilmarinen pitää tärkeänä hallitusten jäsenten valinnassa ammattitaitoa, kokemusta ja jäsenten toisiaan täydentäviä osaamisia. Hallituksen jäsenmäärän ja koostumuksen tulee olla linjassa kyseessä olevan yhtiön toimialarakenteen ja elinkaarivaiheen kanssa. Hallituksesta tulee löytyä riittävän laaja-alaista osaamista ilman, että hallituksen jäsenmää-

rää kasvatetaan tarpeettomasti. Hallituksen jäsenellä on oltava tarpeeksi aikaa hoitaa luottamustehtävänsä. Hallitukseen ei siten pitäisi valita henkilöitä, jotka toimivat samanaikaisesti liian monien yhtiöiden hallituksissa. Hallitusta muodostettaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota hallitusten jäsenten riippumattomuuteen sekä yhtiöstä että suurimmista osakkeenomistajista. Hallitukseen ei pidä valita henkilöitä, joilla työnsä puolesta tai muutoin on mahdollisuus joutua eturistiriitaan yhtiön toiminnan kanssa.

Merkittävien omistajien on omalla aktiivisella panoksellaan pyrittävä vaikuttamaan siihen, että yhtiökokoukseen tuodaan päätettäväksi huolellisesti valmisteltu ja perusteltu esitys yhtiön hallituskokoonpanoksi. Yhtiön omistusrakenteesta riippuen Ilmarinen kannattaa kahta erilaista nimitysvaliokuntamallia. Yhtiöissä, joissa on yksi tai useampi merkittävä, pitkäaikainen omistaja, olisi nimitysvaliokunnan jäsenet valittava ensisijaisesti suurimpien omistajien joukosta. Niissä yhtiöissä, joissa omistus on hajautunut, hallituksen jäsenistä koostuva nimitysvaliokunta on perusteltu. Jälkimmäisessäkin tapauksessa Ilmarinen pitää hyvänä, että suurimpia osakkeenomistajia kuullaan tarvittaessa etukäteen. Hallituksen puheenjohtajan tulisi pääsääntöisesti kuulua nimitysvaliokuntaan joko jäsenenä tai asiantuntijana.

Ilmarisen henkilöstöön kuuluvat eivät pääsääntöisesti osallistu omistamiensa pörssiyhtiöiden hallitustyöskentelyyn. Tapauskohtaisesti ja tarkoituksenmukaisuussyistä Ilmarisen hallitus voi kuitenkin päättää toisin. Ilmarinen osallistuu aktiivisesti hallituksen jäsenten valintaan nimitysvaliokuntatyöskentelyn kautta. Hallituksen toiminnan säännöllinen arviointi ja jäsen ehdokkaiden nimeäminen ovat erittäin keskeisiä kysymyksiä sekä omistajaohjauksen että myös merkittävien omistajien vastuun kannalta: omistajien on valvottava hallitusta ja varmistettava, että se toimii kaikkien omistajien yhteisen edun mukaisesti.

On tärkeää, että hallituksen puheenjohtajan ja toimitusjohtajan tehtävät on selvästi eriytetty. Toimitusjohtaja raportoi operatiivisesta toiminnasta hallitukselle, ja hallitus valvoo ja ratkaisee keskeiset strategiset kysymykset. Toimitusjohtajaa ei pääsääntöisesti pitäisi valita hallitukseen.

2.2.3 Hallituksen jäsenten palkkiot

Hallituksen jäsenyydestä pitää maksaa kilpailukykyinen korvaus. Palkkion tulee olla suhteutettuna työn vaativuuteen ja käytettyyn aikaan. Palkkio voi muodostua vuosikorvauksesta, kokouspalkkioista tai näiden yhdistelmästä. Ilmarinen pitää hallitusten jäsenten osakeomistusta suotavana, ja osa hallituspalkkioista voidaan maksaa osakkeina. Hallituksella ei tulisi olla omaa optio-ohjelmaa ja osallistuminen osakepohjaisiin kannustinohjelmiin tulisi tapahtua vain yhtiökokouksen hyväksymänä.

2.2.4 Hallituksen jäsenten riippumattomuus ja aktiivisuus

Pörssiyhtiöiden hallinnointikoodi antaa raamit riippumattomuuden arvioinnille. Ilmarinen pitää tärkeänä sitä, että riippumattomuuden arvioinnissa kiinnitetään huomiota kokonaisuuteen. Henkilö saattaa täyttää yksittäiset riippumattomuusvaatimukset, mutta kokonaisuutta tarkasteltaessa riippuvuussuhde joko yhtiöön tai suurimpiin omistajiin saattaa tulla kyseeseen.

Yhtiöiden tulisi erikseen raportoida yksittäisten hallituksen jäsenten osallistumisaktiivisuudesta hallitus- ja/tai valiokuntatyöskentelyyn.

2.2.5 Osingonjakopolitiikka

Yritysten kyky maksaa osinkoja riippuu yrityksen tuloskehityksestä, yrityksen rahoitusrakenteesta ja yrityksen kasvunäkymistä. Ilmarinen pitää tärkeänä, että yrityksellä on hallituksen vahvistama osinkopolitiikka ja että yritys noudattaa osakkeenomistajan kannalta aktiivista ja tavoitteellista osinkopolitiikkaa.

2.2.6 Osakkeenomistajien oikeudet

Yhtiön arvomuodostuksen kannalta paras rakenne on, että yhtiöllä on yksi ääni/osake ja sama osinko/osake. Keskeistä on, että oikeudet ovat suhteessa yhtiöön tehtyyn pääomapanostukseen.

2.2.7 Palkitsemisjärjestelmien yleiset periaatteet

Kaikille yrityksille soveltuvan yhdenmukaisen palkitsemisjärjestelmän luominen on mahdotonta. Yritysten ja toimialojen erityispiirteet asettavat kullekin järjestelmälle omat vaatimuksensa. Hyvän palkitsemisjärjestelmän tunnusmerkkejä ovat kuitenkin pitkäjänteisyys, selkeys, yksinkertaisuus ja se, että ne palkitsevat vain ansaitusta menestyksestä. Ilmarisen mielestä listatuilla yhtiöillä tulisi olla erillinen palkitsemisvaliokunta. Yhtiökokouksessa tulisi esitellä johdon palkka- ja palkitsemis- sekä eläkejärjestelyjen periaatteet.

Ilmarinen kannattaa yritysjohton palkitsemisjärjestelmiä, mikäli niiden avulla voidaan yhdenmukaistaa omistajien ja yritysjohton tavoitteita. Yritysjohton ja yhtiön hallituksen jäsenten osakeomistus on suotavaa. Omistuksen ollessa merkittävä osa näiden hen-

kilöiden kokonaisvarallisuudesta, muiden omistajien ja yritysjohton tavoitteet ovat pääsääntöisesti yhdenmukaiset.

Ilmarinen uskoo, että hyvin toteutetut palkitsemisjärjestelmät voivat kannustaa yritysjohtoa johtamansa yrityksen arvon pitkäjänteiseen lisäämiseen. Vaikka yritysjohto ei voikaan suoraan vaikuttaa yhtiön arvoon, johto voi vaikuttaa yrityksen taloudelliseen menestykseen. Ilmarinen uskoo, että taloudellinen menestys vaikuttaa pitkällä aikavälillä yhtiön arvonkehitykseen positiivisesti. Huonosti laaditut palkitsemisjärjestelmät voivat taas olla omistajien etujen vastaisia. On tarkoituksenmukaista, että mahdollisen palkitsemisjärjestelmän kohderyhmä, kuten esimerkiksi yhtiön toimitusjohtaja, ei osallistu itseään koskevien palkitsemisjärjestelmien kehittämiseen.

2.2.7.1 Kohderyhmät

Yrityksen kaikkien henkilöstöryhmien työllä on suuri merkitys yhtiön tulokselliselle toiminnalle. Ilmarinen kannattaa sellaisia johdon ja henkilöstön palkitsemisjärjestelmiä, jotka kannustavat yrityksessä työskenteleviä yhä parempaan ja kestävään taloudelliseen tulokseen. Omistajien näkökulmasta on tarkoituksenmukaista kannustaa yrityksen toimivaa johtoa siten, että omistajanäkökulma ja yritysjohton näkökulma ovat mahdollisimman yhtenäiset. Yrityksen muun henkilöstön palkitsemisjärjestelmän täsmentäminen on ennen kaikkea yritysjohton tehtävä, mutta omistajanäkökulman ja henkilöstön palkitsemisjärjestelmän välillä ei saa vallita ristiriitaa.

2.2.7.2 Avoimuus

Jotta palkitsemisjärjestelmän toteutumisen seuranta olisi mahdollista, järjestelmän tulee olla riittävän selkeä ja yksinkertainen. Lisäksi on määriteltävä, ketkä järjestelmän toteuttamista valvovat ja millä periaatteilla valvontaa tehdään. Yrityksen hallituksella ja sen toimivalla johdolla on velvollisuus kertoa palkitsemisjärjestelmän ominaisuuksista ja niissä tapahtuneista muutoksista. Yrityksen pitää pyrkiä palkitsemisjärjestelmissään mahdollisimman suureen avoimuuteen.

2.2.7.3 Optiojärjestelmät osana palkitsemisjärjestelmää

Optiojärjestelmät ovat yksi vaihtoehto yritysjohdon palkitsemisjärjestelmäksi. Käytettäessä optio-ohjelmia yritysjohdon kannustamiseen tulisi huomioida seuraavia seikkoja:

Ilmarinen ei pidä hyvänä lyhytkestoisia optiojärjestelyjä, joissa yritysjohdolle luovutetaan toteutushinnaltaan lähellä markkinakurssia olevia optioita.

Optiojärjestelmät johtavat onnistuessaan yrityksen omistusrakenteen muuttumiseen siten, että toimivan johdon omistusosuus yhtiöstä lisääntyy alkuperäisten omistajien kustannuksella. Vanhojen omistajien suhteellisen osuuden vähenemisen tulee olla rajallista.

Osakkeiden takaisinostot luovat hallitukselle valvontahaasteen optioiden laukeamisajankohdasta riippuen. Erityisesti optioiden laukeamisajankohdan läheisyydessä tulisi pidättäytyä mittavista omien osakkeiden ostoista.

Onnistuneiden optiojärjestelmien kautta yritysjohdosta tulee mahdollisesti merkittävä osakkeenomistaja yritykseen. Ilmariselle on tärkeää, että yritysjohto jää optioiden toteutumisen jälkeen yritykseen osakkeenomistajiksi.

Omistajan kannalta omistuksen laimenemisen kontrollointi ja kohtuullisuus on optioiden toteutushinnan kontrollointia tärkeämpää pitkällä aikavälillä.

2.2.8 Suojautuminen valtaukselta

Ilmarinen pitää erilaisia äänivaltaleikkureita ja suostumuslausekkeitä yleensä yhtiön arvoa alentavina tekijöinä.

3 Noteeraamattomat sijoitukset

Sijoituksissa noteeraamattomiin yhtiöihin Ilmarinen noudattaa pääsääntöisesti samoja periaatteita kuin listatuissakin yhtiöissä. Ilmarinen pitää tärkeänä, että yritykset noudattavat kaikessa toiminnassaan lakien lisäksi sekä alan omia toimintaperiaatteita että yleisiä vastuullisen yritystoiminnan periaatteita. Ilmarisen noteeraamattomista sijoituksista vastaavat salkunhoitajat ja analyytikot ottavat huomioon vastuullisuusnäkökulmat sijoituspäätöksissä.

Noteeraamattomien osakkeiden likviditeetti on heikompi kuin noteerattujen osakkeiden. Tästä syystä Ilmarinen korostaa aktiivista osinkopolitiikkaa erityisesti noteeraamattomissa yrityksissä. Ilmarinen on pitkäjänteinen toimija, joka pyrkii hyvän sijoitus- tuoton lisäksi myös suomalaisen elinkeinoelämän edistämiseen.

Ilmarisen henkilöstöön kuuluvat osallistuvat hallitustyöskentelyyn tapauskohtaisesti. Noteeraamattomien yritysten raportointivelvollisuus on listayhtiöitä pienempi, mutta Ilmarinen pitää tärkeänä, että yritykset pyrkivät läpinäkyvyyteen ja raportoivat toiminnastaan hyvin.

4 Kiinteistöt

Ilmarinen on pitkäjänteinen kiinteistösijoittaja, joka noudattaa omassa toiminnassaan ja edellyttää sekä asiakkailtaan että kumppaneiltaan vastuullisia ja yhteiskunnallisesti hyväksyttäviä toimintatapoja.

Ilmarinen on allekirjoittanut YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet ja näiden periaatteiden mukaan sijoittaja ottaa sijoituspäätöksissään huomioon myös ympäristöön, sosiaaliseen vastuuseen ja hyvään hallintotapaan liittyvät asiat. Kiinteistösijoitusten osalta määritellyt vastuullisen sijoittamisen vähimmäisvaatimukset noudattavat kohdassa 1.4 mainittuja vastuullisen sijoittamisen pääperiaatteita. Ilmarinen edellyttää, että yhtiöt noudattavat kansallisen lainsäädännön lisäksi muun muassa seuraavia normeja ja sopimuksia:

- YK:n Global Compact
- ILO:n työelämän perusoikeudet
- OECD:n toimintaohjeet monikansallisille yrityksille
- YK:n lasten oikeuksien julistus

Vähimmäisvaatimusten lisäksi Ilmarinen pitää hyvää huolta kiinteistökannastaan ja kehittää niitä ympäristövastuullisten periaatteiden mukaisesti.

Ilmarinen kiinnittää erityistä huomiota kiinteistöjen energiatehokkuuteen, kestäväan kehitykseen, ekologisuuteen ja kiinteistöjen elinkaaren mittaiseen vastuullisuuteen. Vastuullisena tilaajana Ilmarinen kiinnittää huomiota siihen, että sen käyttämät yritykset huolehtivat työnantajavelvoitteistaan ja pyrkivät ensiluokkaiseen työsuojeluun.

Ilmarinen haluaa olla myös kiinteistökehityksen ja rakennuttamisen edelläkävijä siten, että se pyrkii aina löytämään ympäristön kannalta vastuullisimmat ratkaisut kohteisiinsa.

5 Yritysrahoitus

Ilmarinen pitää tärkeänä, että myös niissä yrityksissä, joissa Ilmarinen toimii rahoittajana, toimitaan vastuullisuusperiaatteiden mukaisesti. Luottopäätöksissä analysoidaan ja otetaan huomioon myös sosiaalinen vastuu, ympäristövastuu sekä hallintotapoihin liittyviä asioita. Ilmarinen pitää tärkeänä, että yritykset noudattavat kaikessa toiminnassaan lakien lisäksi sekä alan omia toimintaperiaatteita että yleisiä vastuullisen yritystoiminnan periaatteita.